

Myndigheten för kulturanalys

Kulturvanor i pandemins tid

Fördjupande analys av invånarnas
kulturvanor 2020

2021-10-20

Innehåll

Förord	4
Sammanfattning	5
Kulturvanor i förändring under pandemin	5
Skillnader i invånarnas kulturvanor kvarstår under 2020	5
Inledning	7
Bakgrund.....	7
Fördjupad analys av invånarnas kulturvanor under pandemin	7
Förutsättningarna att ta del av kultur förändrades under pandemin	7
Syfte och frågeställningar.....	8
Den nationella SOM-undersökningen	8
Urval, svarsfrekvens och svarsbenägenhet	8
Insamlingsperiod	9
Disposition.....	9
Långsiktiga trender och kortsiktiga effekter	10
Kulturområden och kulturvanor	10
Långsiktiga trender och tidsserier	11
Kortsiktiga effekter 2020.....	13
Skillnader i invånarnas kulturvanor	15
Kunskap om kulturvanor.....	15
Analysmodell	16
Skillnader kvarstår under pandemin.....	17
Besöksaktiviteter	18
Scenkonst och musik	18
Böcker och bibliotek	19
Film och bio.....	20
Eget skapande och utövande.....	20
Samma förklaringar trots pandemin	21
Avslutande kommentarer	22
Besöksaktiviteter minskade och eget skapande ökade 2020.....	22
Betydelsen av socioekonomi och demografi kvarstår	22
Kortsiktiga effekter eller långsiktiga förändringar?	23
Referenser	24
Bilaga 1. Regressionsmodeller	26

Förord

Myndigheten för kulturanalys publicerar regelbundet rapporter om invånarnas kulturvanor. Kulturanalys samarbetar med SOM-institutet vid Göteborgs universitet som i sina årliga enkätundersökningar ställer frågor om kulturaktiviteter till invånare mellan 16 och 85 år.

Studier av kulturvanor är ett viktigt stöd för kulturpolitik på olika nivåer genom att belysa läget i relation till de kulturpolitiska målen. I följande promemoria fördjupas analysen av invånarnas kulturvanor under 2020 och är en del av Kulturanalys belysning av pandemins konsekvenser för kulturområdet.

Göteborg i oktober 2021

Mats Granér

Myndighetschef

Sammanfattning

I följande promemoria presenterar Myndigheten för kulturanalys en fördjupad bild av invånarnas kulturvanor under pandemiåret 2020 och gör även jämförelser med föregående år. Analyserna baseras på data från de nationella SOM-undersökningarna 2019 och 2020. I analysen inkluderas 19 kulturaktiviteter indelade i fem kulturområden: besöksaktiviteter, scenkonst och musik, bok och bibliotek, bio och film samt eget skapande och utövande.

Kulturvanor i förändring under pandemin

En generell slutsats från tidigare rapporter är att kulturvanor i Sverige kännetecknas av stabilitet över tid. Pandemins ankomst under 2020 innebar att förutsättningarna för människor att ta del av kultur förändrades drastiskt genom restriktioner för kulturverksamheter och rekommendationer om social distansering. Pandemin har medfört kortsiktiga konsekvenser för invånarnas kulturvanor och de kulturaktiviteter som minskade mest under 2020 var att gå på bio, rock-/popkonsert, teater och museum. Eget skapande har däremot ökat under 2020 och andelen invånare som tecknat/målat, sysslat med handarbete/hantverk och skrivit dagbok/poesi var högre jämfört med 2019.

Skillnader i invånarnas kulturvanor kvarstår under 2020

För att undersöka vilka faktorer som bidrar till att förklara invånarnas kulturvanor används logistiska regressionsanalyser. Flera av de tidigare etablerade förklaringarna kvarstår även under 2020 och deltagandet i kulturlivet ser olika ut för olika grupper i samhället. Det finns inga tecken på att kulturvanorna blivit mer jämnt fördelade eller att skillnader förstärkts under pandemin. Det finns dock skillnader i vad som förklarar, eller inte förklarar, deltagande i de olika kulturområdena.

Utbildningsnivå har genomgående stor betydelse för samtliga kulturområden, där högutbildade mer sannolikt ägnar sig åt kultur i olika former jämfört med personer med lägre utbildningsnivåer. Även hushållsinkomst påverkar besöksaktiviteter, biobesök, eller om man har gått på teater och konserter, men inte i samma utsträckning som utbildningsnivå. Hushållsinkomst spelar inte någon större roll för om man har läst någon bok eller besökt bibliotek. Det finns vidare tydliga storstadseffekter på scenkonstområdet och biografier, men resultaten är inte entydiga för övriga kulturområden.

När det gäller de demografiska faktorerna kön och ålder är resultaten blandade. Det är mer sannolikt att kvinnor gått på konstutställning, teater, klassisk konsert och opera, läst böcker, besökt bibliotek samt ägnat sig åt eget skapande och kulturutövande, medan det är mer sannolikt att män besökt historiska sevärdheter och fornminnen. För övriga kulturaktiviteter finns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män. Beträffande ålder minskar sannolikheten för eget skapande och utövande för de allra äldsta över 65 år samt för flera besöksaktiviteter, dock inte alla. Ålder spelar även roll för bokläsande (äldre läser sannolikt mer) och för att lyssna på ljudbok (yngre lyssnar sannolikt mer).

Inledning

Bakgrund

I början av 2020 stod det klart att världen drabbats av en pandemi. Social distansering, hemarbete och besöksförbud blev plötsligt en verklighet när samhället försökte begränsa smittspridningen. I följande promemoria presenteras invånarnas kulturvanor under pandemiåret 2020 såväl som jämförelser med 2019.

Fördjupad analys av invånarnas kulturvanor under pandemin

Kulturvanundersökningar är ett centralt underlag för bedömningen av läget i kulturlivet i relation till det kulturpolitiska målet om att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kulturanalys har sedan 2016 kontinuerligt publicerat rapporter om invånarnas kulturvanor. En översiktlig rapport som ger en övergripande bild av kulturvanorna i Sverige publiceras årligen. Årets rapport, [Kulturvanor i Sverige 2020](#), finns nu publicerad och ger en bild av utvecklingen över tid för tjugofem kulturaktiviteter.

Följande promemoria är en del av ambitionen att inte bara beskriva, utan även fördjupa analysen av invånarnas kulturvanor. Den är även en del i Kulturanalys belysning av coronapandemins (härefter pandemin) konsekvenser för kulturområdet.

Förutsättningarna att ta del av kultur förändrades under pandemin

En generell slutsats från tidigare rapporter är att kulturvanor i Sverige kännetecknas av stabilitet över tid.¹ Hur vi konsumerar och utövar kultur är dock föränderligt i takt med större, långsiktiga processer såsom digitalisering, urbanisering och demografiska förändringar. Samtidigt visar kulturvanemätningarna genomgående stabila tidsserier där stora ökningar eller minskningar mellan åren är sällsynta. Pandemins ankomst under 2020 innebar att förutsättningarna för människor att ta del av kultur förändrades drastiskt. Många förlade en stor del av sin tid i hemmet samtidigt som mer eller mindre alla större kulturevenemang ställdes in.

Som ett led i att minska smittspridningen infördes flera restriktioner för kulturverksamheter, men också rekommendationer om social distansering, som påverkade invånarnas reella möjligheter att ta del av kulturutbudet. Stora delar av kulturutbudet, framförallt de som kan relateras till fysiska besök, förändrades och minskade.²

¹ Kulturanalys 2021, Kulturanalys 2020, Kulturanalys 2015.

² Kulturanalys 2021.

Biblioteken hade förändrade öppettider och tillfälliga nedstängningar, de fysiska besöken minskade med 33 procent under pandemiåret 2020. Användningen av biblioteken var dock fortsatt hög, exempelvis ökade utlåningen av e-böcker.³

Flera mindre museer fick helt stänga igen och många större museer flyttade över delar av de publika delarna av verksamheten till internet.⁴ Tidvis tilläts biografier under 2020 ha som mest åtta besökare per salong vilket innebar att en stor del av landets biografier hölls stängda. Branschorganisationen Musik Sverige uppskattar att musikbranschen tappade 90 procent av konsertintäkter under 2020 jämfört med föregående år.⁵

Syfte och frågeställningar

Följande promemoria avser att ge en fördjupad bild av invånarnas kulturvanor under pandemiåret 2020 och även jämföra året med 2019. Följande frågeställningar är vägledande för att uppfylla syftet:

1. Hur har invånarnas kulturvanor förändrats 2020 jämfört med 2019?
2. Vilka faktorer bidrar till att förklara invånarnas kulturvanor 2020?

Den nationella SOM-undersökningen

Data till Kulturanalys publikationer om kulturvanor samlas in av SOM-institutet vid Göteborgs universitet, som årligen genomför frågeundersökningar på tema Samhälle, Opinion och Medier (SOM) i syfte att belysa hur invånarnas vanor och attityder förändras över tid.

Underlaget i SOM-undersökningen baseras på ett sannolikhetsurval av Sveriges befolkning i åldrarna 16 till 85 år. Data har samlats in via postala och webbaserade enkäter. En utförlig metoddokumentation från den nationella SOM-undersökningen 2020 finns [publicerad på SOM-institutets hemsida](#).

Urval, svarsfrekvens och svarsbenägenhet

Urvalet i 2020 års nationella SOM-undersökning omfattade 22 500 personer. Frågorna som ställdes inom ramen för samverkan mellan Kulturanalys och SOM-institutet ingick i den sjätte upplagan med ett urval på 3 750 personer. Svarsfrekvensen var 52 procent.

³ Kungliga biblioteket, 2021.

⁴ Riksantikvarieämbetet 2021.

⁵ Musik Sverige 2020.

Det finns skillnader i svarsbenägenhet hos olika grupper av respondenter i SOM-undersökningarna. Kvinnor svarar exempelvis i större utsträckning än män. Den största skillnaden i svarsmönster finns mellan åldersgrupper; personer under 50 år är underrepresenterade i SOM-undersökningarna, speciellt 20 till 30-åringar medan de över 60 år är överrepresenterade och då speciellt de mellan 60 och 80 år.⁶

Insamlingsperiod

En omständighet som är av vikt är att den nationella SOM-undersökningen pågick under årets sista månader 2020. En merpart av de insamlade svaren kom in under september och oktober 2020. Pandemin hade under samma tid pågått omkring ett halvår. I frågan som mäter kulturvanor ombeds respondenten att ta ställning till ”*Hur ofta har du gjort följande under de senaste 12 månaderna*”. Det innebär att referensperioden för frågan även omfattar ett halvår av pre-pandemi. Denna promemoria är således inte baserad på en mätning som enbart omfattar en period av pandemi.

Vår bedömning är att denna omständighet begränsar möjligheten att dra slutsatser om rena pandemieffekter; förväntade effekter är svagare i det material vi förfogar över då mätningen utgör en blandning av pandemi och icke-pandemi i referensperioden. Vår slutsats är att de resultat som publiceras i denna promemoria anger pandemieffekternas *riktning*, men av skäl relaterade till datainsamlingen, underskattar dess *omfattning*.

Disposition

Promemorian är indelad i fyra kapitel.

Efter detta inledande kapitel beskrivs de kulturvanor som ingår i analysen följt av en sammanfattande bild av hur kulturvanorna förändrats över tid. Vidare analyseras de kortsiktiga effekterna med fokus på förändringar mellan 2019 och 2020.

I nästkommande kapitel besvaras frågan vilka faktorer som under 2020 påverkat våra kulturvanor med fokus på kön, ålder, utbildningsnivå, hushållsinkomst och boendeort. Vidare analyseras hur vissa faktorer kommit att förändrats under pandemin jämfört med 2019.

I det sista kapitlet återfinns övergripande slutsatser och det avslutas med en framåtblick mot fortsatta fördjupningar av invånarnas kulturvanor.

⁶ Falk, Sandelin och Weissenbilder, 2021a.

Långsiktiga trender och kortsiktiga effekter

I detta kapitel beskrivs de kulturområden och kulturvanor som ingår i analysen. Vidare presenteras tidsserier för kulturvanorna samt analys av de kortsiktiga effekterna med fokus på förändringar mellan 2019 och 2020.

Kulturområden och kulturvanor

I denna promemoria redovisas utfallet för 19 olika kulturvanor. I SOM-undersökningen ingår kulturvanefrågorna i ett större frågebatteri som undersöker frekvensen av ett brett urval aktiviteter.⁷ Frågan som ställs för att mäta kulturvanor lyder "*Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort något av följande*". Svarsalternativen är *ingen gång, minst en gång de senaste 12 månaderna, en gång i halvåret, en gång i kvartalet, en gång i månaden, en gång i veckan* samt *minst en gång i veckan*.

De kulturvanor som ingår i SOM-undersökningen är inget fullständigt kartotek över invånarnas kulturvanor. Trots att nya vanor regelbundet har introducerats är SOM-undersökningarna långt ifrån heltäckande. Grovt uppdelat mäter undersökningen både kultur som invånarna tar del av och kultur som invånarna utövar själva. Undersökningen speglar vidare kulturvanor som genomförs i såväl publika sammanhang som privat i hemmet.

Resultaten för kulturvanorna presenteras uppdelade mellan olika kulturområden. Indelningen följer tidigare publicerade rapporter av Kulturanalys och syftet är att göra resultatredovisningen mer överskådlig. I faktarutan nedan presenteras de 19 kulturvanor som ingår i rapporten med tillhörande kulturområde.

⁷ Vissa kulturvanor ingår inte i denna promemoria av olika skäl, bl.a. att det saknas jämförbarhet med 2019, i vissa fall är det även oklart vad som mäts, men det kan också vara så att variabeln är snedfördelad och inga effekter kan synliggöras. Resultat för samtliga kulturvanor uppdelade på olika bakgrundsvariabler finns publicerade i SOM-rapport nr 2021:20 av Falk 2021b.

De kulturvanor som ej ingår i rapporten, men som ingår i Kulturanalys samverkan med SOM institutet är: Besökt arkiv (ny fråga 2020), gått på hemslojdsmarknad/utställning (ej med i samma SOM-formulär som övriga kulturvanor), deltagit i studiecirkel/kurs (snedfördelad), spelat teater/lajv (snedfördelad), sjungit i kör/spelat musikinstrument (sammanslagen fråga, men mäter olika saker), fotograferat/filmad (oklarhet i vad som mäts), spelat dator-/mobil-/tv-spel (ny formulering 2020, ej jämförbar med 2019).

Kulturområden och kulturvanor

Besöksaktiviteter: Gått på museum, gått på konstutställning, besökt historisk sevärdhet/byggnad, besökt fornminne, besökt naturreservat/nationalpark.

Scenkonst och musik: Gått på rock-/popkonsert, gått på klassisk konsert/opera, gått på teater, gått på balett/dansföreställning.

Bok och bibliotek: Läst bok, lyssnat på ljudbok/talbok, besökt bibliotek.

Bio och film: Sett någon film, gått på bio.

Eget utövande och skapande: Tecknat/målat, sysslade med handarbete/hantverk, skrivit dagbok/poesi, dansat, lyssnat på musik.

Långsiktiga trender och tidsserier

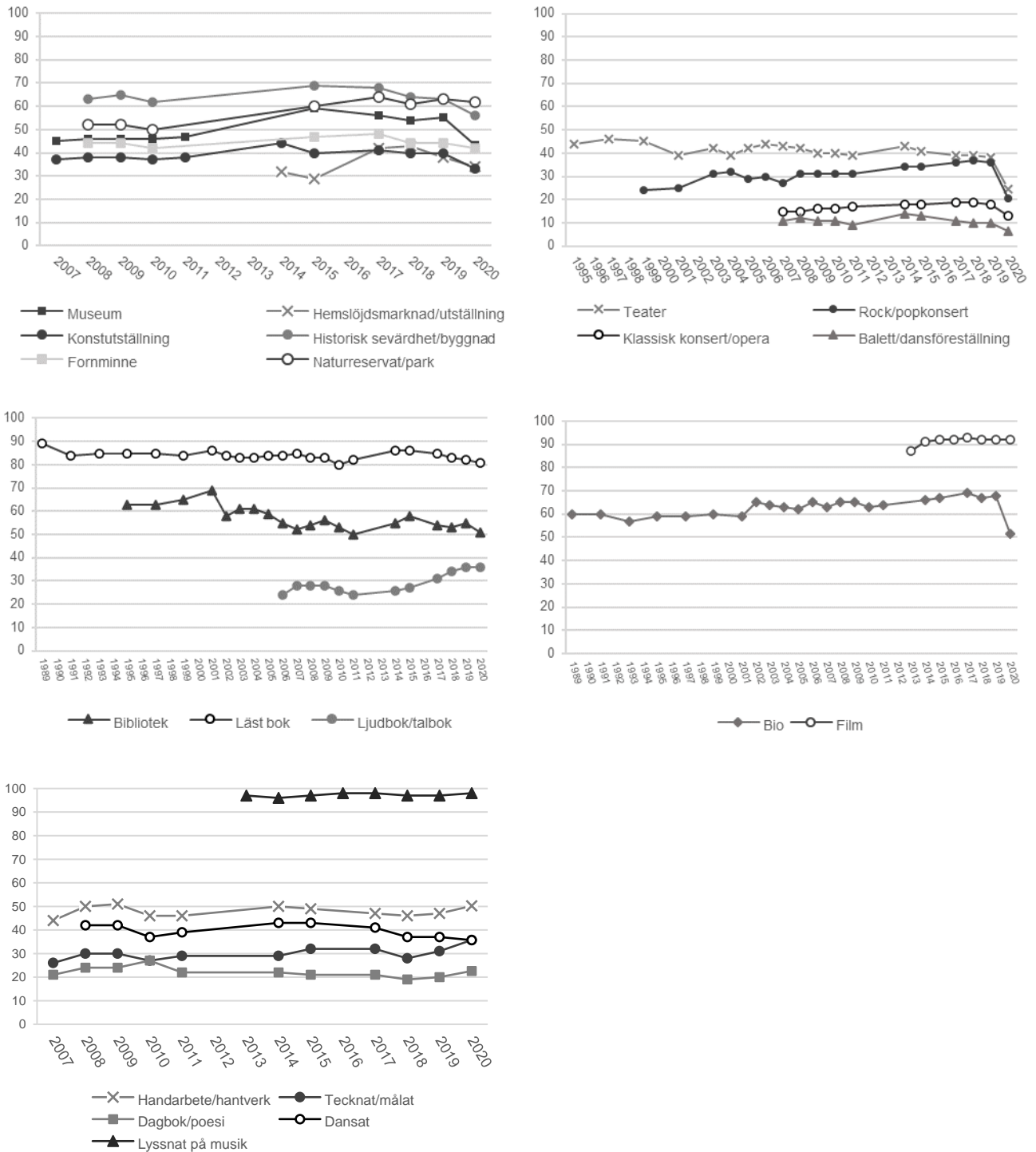
Fokus för denna promemoria är att ge en fördjupad bild av invånarnas kulturvanor 2020 och även jämföra med 2019. Samtidigt är det viktigt att ha i åtanke att enskilda kulturvanor även kan präglas av mer långsiktiga trender.

Figur 1 redovisar de tidsserier som finns tillgängliga över de kulturvanor som ryms i denna promemoria. Varje diagram redovisar ett kulturområde och dess kulturvanor. Samtliga kulturvanor presenteras som andel som utfört aktiviteten minst en gång under de senaste 12 månaderna. Samtliga tillgängliga tidsserier och ytterligare statistik finns i Kulturanalys publikation [Kulturvanor 2020](#).

Av figur 1 framgår att de flesta tidsserierna präglas av stabilitet och små förändringar. Vissa kulturvanor visar däremot en långsiktigt uppåtgående trend fram till 2019. Det handlar om kulturvanor från olika kulturområden; besökt naturreservat/nationalpark, lyssnat på ljudbok/talbok, gått på bio och gått på rock-/popkonsert. Den kulturvana som visar en negativ trend är besökt bibliotek, vilket ligger i linje med annan publicerad statistik som pekar på nedåtgående fysiska besök och lån samtidigt som den digitala utvecklingen är fortsatt stark.⁸

⁸ Kungliga biblioteket 2021.

Figur 1. Kulturvanor över tid, andel minst en gång senaste 12 månaderna (procent).

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1989-2020. Kommentar: Diagrammen visar andelen som uppgett att de gjort aktiviteten minst en gång de senaste 12 månaderna. Notera att det saknas mätningar för flera år för vissa av kulturvanorna. För år där det saknas en mätning saknas datapunkt.

Kortsiktiga effekter 2020

Pandemiåret 2020 innebar att många av de stabila tidsserierna började röra på sig. Vissa kulturvanor ökade i frekvens, medan andra minskade kraftigt i takt med att samhället mötte pandemin med restriktioner och rekommendationer om social distansering. Återigen bör understrykas att delar av referensperioden för mätningen befinner sig före pandemin, vilket innebär att en del av förändringarna underskattas.

Figur 2 illustrerar hur kulturvanorna förändrats mellan 2019 och 2020. Figuren visar skillnaden i andelen som ägnat sig åt respektive kulturaktivitet 2020 jämfört med 2019. Negativa värden innebär att andelen har *minskat*. Positiva värden innebär att andelen har *ökat*. Samtliga förändringar med grå färg är signifikanta. Signifikanta resultat innebär att vi kan dra slutsatsen att det finns en skillnad mellan 2019 och 2020, som inte bara är ett resultat av slumpen.⁹

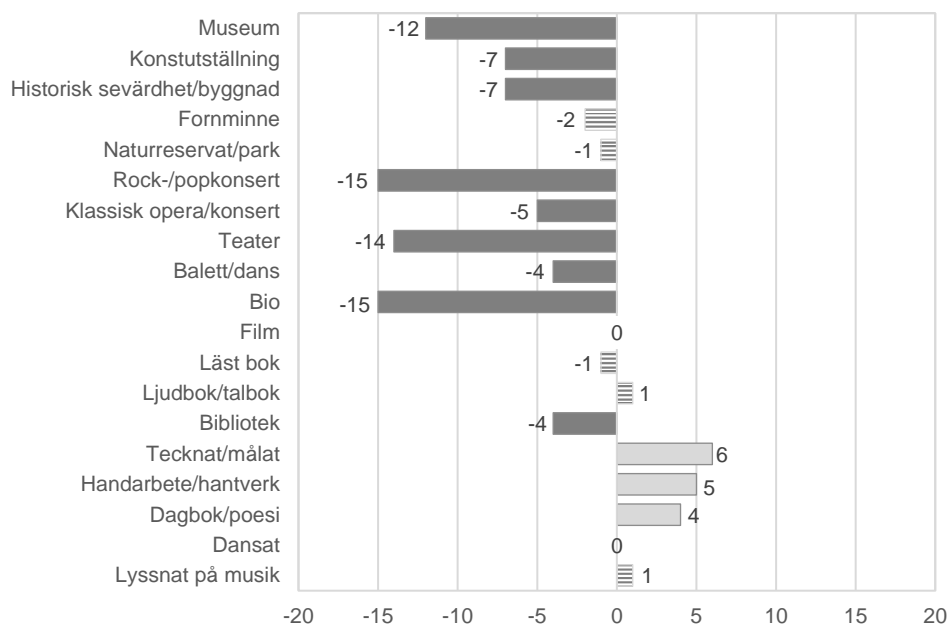
Av figur 2 framgår att flera av kulturvanorna minskar 2020 jämfört med 2019 och de största minskningarna finns bland kulturområdena *bio*, *besöksaktiviteter*, *scenkonst* och *musik*. De kulturaktiviteter som minskat mest är gått på bio, rock-/popkonsert, teater och museum, vilka har haft begränsat utbud på grund av restriktioner. Av de besöksaktiviteter som inte förändrats nämnvärt återfinns de som är lättare att besöka på ett smittsäkert sätt; besökt fornminne och naturreservat/nationalpark.

Eget skapande har däremot ökat under 2020 och andelen invånare som tecknat/målat, sysslat med handarbete/hantverk och skrivit dagbok/poesi är högre jämfört med 2019.

⁹ För att beräkna signifikansen används ett tvåsidigt test för proportioner (Fisher's exact test).

P-värdet indikerar om proportionen som ägnat sig åt kulturaktiviteten är olika mellan de som svarat 2019 och de som svarat 2020.

Figur 2. Ökning/minskning (procentenheter), andel minst en gång senaste 12 månaderna och andel minst en gång per vecka (sett på film, lyssnat på musik, läst någon bok), 2020.

Källa: Den nationella SOM-undersökningarna 2019 och 2020. Kommentar: Figuren visar avvikelserna mellan 2019 och 2020 i procentenheter. Ljusgrå staplar indikerar en minskning, mörkgrå staplar indikerar en ökning. Mönstrade staplar avser ej signifikanta differenser. För läst någon bok, sett på film och lyssnat på musik avser differensen en andel om minst en gång i veckan. För övriga kulturvanor redovisas minst en gång under de senaste 12 månaderna.

Skillnader i invånarnas kulturvanor

I detta kapitel presenteras vilka faktorer som bidrar till att förklara invånarnas kulturvanor. I den första delen analyseras hur olika faktorer såsom kön, ålder, utbildningsnivå, hushållsinkomst och boendeområde bidrar till att förklara skillnader i kulturvanor. Mot bakgrund av de förändrade kulturvanorna 2020, som redogjorts för i tidigare kapitel, analyseras förklaringarna till hur invånarnas kulturvanor förändrats mellan 2019 och 2020; har någon förklaring blivit viktigare, är någon mindre betydelsefull?

Kunskap om kulturvanor

Tidigare studier och forskning har tydligt etablerat betydelsen av socioekonomiska faktorer i förklaringen av befolkningens deltagande i kulturlivet.¹⁰ Hög utbildning, hög inkomst och att tillhöra ett högstatusyrke är tydligt kopplade till ett bredare och mer aktivt deltagande i kulturlivet.¹¹ Den faktor som tydligast lyfts fram är utbildningsnivå som påtagligt bidrar att forma individens kulturvanor. Även ålder har visat sig ha stor förklaringskraft, Kulturanalys har genomgående visat i sina rapporter att yngre generellt är mer aktiva i kulturlivet än äldre. Samtidigt spretar resultaten; äldre har visat sig vara såväl mer som mindre aktiva beroende på vilken kulturaktivitet som studeras.¹²

Människor som bor i större städer konsumerar i allmänhet mer kultur än de som bor på landsbygden. Att så är fallet är delvis relaterat till den kulturella infrastrukturen och sambanden är tydligast för att gå på bio, museum, utställningar, scenkonst och musik. Tillgänglighet och närhet till kultur spelar således roll. Kulturanalys har i tidigare rapporter konstaterat att de geografiska hindren samvarierar med andra faktorer som påverkar kulturvanor, såsom att de som bor i städer i genomsnitt har högre utbildning och är yngre än de som bor på landsbygden.¹³

¹⁰ Kulturanalys 2017, Kulturanalys 2020, Kulturanalys 2021, Katz & Garro 2016, Bové & Jansson 2017.

¹¹ Hallmann et al. 2017, Fernandez et al. 2020.

¹² Gallistl, Vera 2021, Kulturanalys 2017, Kulturanalys 2020.

¹³ Kulturanalys 2017, Kulturanalys 2020, Kulturanalys 2021.

Analysmodell

För att undersöka vilka faktorer som bidrar till att förklara invånarnas kulturvanor under 2020 används logistiska regressionsanalyser.¹⁴ Kortfattat innebär metoden att en eller flera oberoende variabler används för att förklara dess/deras påverkan på den beroende variabeln.

Med hjälp av analysmodellen kan vi undersöka inflytandet av flera faktorer samtidigt och under kontroll för varandra. På så sätt kan vi undvika att dra slutsatser om samband som egentligen inte finns.

I Tabell 1 och 2 återfinns samtliga variabler som ingår i analysmodellerna. De *beroende variablerna*, är 18 kulturvanor¹⁵. För att svara på frågeställningen har således 18 olika regressionsanalyser utförts. I samtliga modeller ingår samma *oberoende variabler*; kön, ålder, hushållsinkomst, utbildningsnivå, stad och land.

Tabell 1. Deskriptiv statistik 2020, analysmodellens beroende variabler och antal svarande (N).

Beroende variabler	Beskrivning	N
Museum	Gått på museum	1798
Konstutställning	Gått på konstutställning	1797
Historisk sevärdhet	Besökt historisk sevärdhet/byggnad	1802
Fornminne	Besökt fornminne	1798
Naturresevat/park	Besökt naturresevat/nationalpark	1805
Rock-/popkonsert	Gått på rock-/popkonsert	1797
Klassisk opera/konsert	Gått på klassisk konsert/opera	1803
Teater	Gått på teater	1809
Bio	Gått på bio	1801
Film	Sett någon film	1801
Läst bok	Läst någon bok	1805
Ljudbok/talbok	Lyssnat på ljudbok/talbok	1799
Bibliotek	Besökt bibliotek	1796
Tecknat/målat	Tecknat/målat	1797
Handarbete/hantverk	Sysslat med handarbete/hantverk	1792
Dagbok/poesi	Skrivit dagbok/poesi	1802
Dansat	Dansat	1791
Lyssnat på musik	Lyssnat på musik	1810

¹⁴ Valet av analysmetod har utgått från hur frågeinstrumentet i SOM-undersökningen är utformat. Kulturvanor mäts på en skala som inte är ekvidistant och som därmed inte är att betrakta som en fullständig intervallskala där varje skalsteg innebär en lika stor förflyttning. Utfallet visar även att variablerna inte är normalfördelade. En logistisk regression prövar om en eller flera oberoende variabler påverkar en beroende variabel, som endast kan anta två möjliga värden. Istället för att predicera ett värde på den beroende variabeln, som i en vanlig linjär regressionsmodell (exempelvis OLS), räknar man fram en predicerad sannolikhet att anta värdet 1/0 för varje värde på den oberoende variabeln.

¹⁵ Variabeln gått på balett/dansföreställning togs bort ur analysmodellen p.g.a. att spridningen var mycket liten och statistiskt säkerställda effekter saknades. För en fullständig beskrivning av samtliga kulturvanor hänvisas SOM-rapport nr 2021:20 av Falk 2021.

Tabell 2. Deskriptiv statistik 2020, analysmodellens beroende variabler och antal svarande (N).

Oberoende variabler	Beskrivning	N
Kön	Kön; kvinna, man. Referenskategori: man.	1854
Ålder	Ålder 4-delad; 16–29, 30–49, 50–64, 65–85. Dummy, referenskategori = 16–29 år.	1863
Hushållsinkomst	Sammanlagd årsinkomst i hushållet, 3-delad; låg (max 300 000 kr), medel (301 000–700 000 kr), hög (mer än 700 000 kr). Dummy, referenskategori = låg.	1691
Stad-landsbygd	Boendeområde; ren landsbygd, mindre tätort, stad/större tätort, Stockholm/Göteborg/Malmö. Dummy, referenskategori = landsbygd.	1804
Utbildningsnivå	Utbildning, 3-delad (låg, medel, hög). Dummy, referenskategori = låg.	1806

Kommentar: Samtliga oberoende variabler är kategoriska och de har kodats om till dummyvariabler, eftersom de inte befinner sig på en intervallskala. Koefficienterna ska tolkas som effekten av att inneha dummyvariabelns egenskap jämfört med referenskategorin. Aktuell referenskategori framgår i tabell 1. I resultatredovisningen uttrycks därför resultaten exempelvis som effekten av att vara 30–49 år jämfört med att vara 16–29 (som är referenskategori för variabeln *ålder*).

Utbildningsvariabeln bygger på en tredelad variabel där Låg=ej fullgjord obligatorisk skola eller grundskola, medel = gymnasium, folkhögskola, eftergymnasial utbildning eller motsvarande, men ej examen från högskola/universitet, hög= Studier på/examen från högskola/universitet. Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2020.

Resultatredovisningen nedan sammanfattar de huvudsakliga resultaten med fokus på signifikanta effekter och dess riktning. I logistisk regression uttrycks effekten, något förenklat, i sannolikhet att någonting ska inträffa. Det kan röra sig om större sannolikhet för en person som bor i en storstad jämfört med en som bor på landsbygd att gå på konsert, eller lägre sannolikhet för män jämfört med kvinnor att ha läst någon bok. De fullständiga regressionsresultaten finns samlade i [bilaga 1](#).¹⁶

Skillnader kvarstår under pandemin

Resultaten från de 18 analysmodellerna visar att skillnader i invånarnas kulturvanor kvarstår under pandemin. Samtidigt finns det betydande skillnader i vad som förklarar, eller inte förklarar, de olika kulturvanorna och ingen modell kan helt förklara variationen i deltagande eller icke-deltagande. Nedan redogörs för de huvudsakliga resultaten utifrån de olika kulturområdena.

¹⁶ Tabellerna i bilaga 1 redovisar oddskvoter. Tabellerna ger möjlighet att även analysera effektstorlekar och räkna fram predicerade värden. Oddskvoter (eller odds-ratio) beskriver förhållandet mellan oddset i en kategori jämfört med en annan kategori. Om oddskvoten är 1 så har den oberoende variabeln ingen effekt. Är oddskvoten 2 så fördubblas oddset när den oberoende variabeln ökar med ett skalsteg. I analysmodellerna ingår endast dummykodade variabler som kan anta värdet mellan 0/1. Därför är oddskvoten som redovisas den maximala effekten, uttryckt som effekten av X jämfört med referenskategori (exempelvis effekten av att vara 30–49 jämfört med referenskategorin 16–29).

Besöksaktiviteter

Besöksaktiviteterna omfattar fem kulturaktiviteter: gått på museum och konstutställning samt besökt historisk sevärdhet, fornminne och naturreservat/park.

Resultaten visar att besöksaktiviteter i hög utsträckning påverkas av samma faktorer och att utbildningsnivån har störst effekt. Kontrollerat för kön, ålder, inkomst och var du bor, ökar hög utbildning markant sannolikheten att ha gått på museum eller konstutställning eller ha besökt en historisk sevärdhet/byggnad, fornminne eller naturreservat/park. Vidare har höginkomsttagare större sannolikhet att delta i samtliga besöksaktiviteter jämfört med personer med lägre inkomster.

Resultaten är blandade beträffande könsmonster. Det är mer sannolikt att kvinnor har gått på konstutställning än män, medan män har större sannolikhet att besöka fornminnen och historiska sevärdheter. Det är inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män vad gäller att gå på museum eller att besöka naturreservat/park.

När det gäller ålder minskar sannolikheten för samtliga besöksaktiviteter med undantag av konstutställningar för de allra äldsta över 65 år, jämfört med den yngsta åldersgruppen 16–29 år.

Att bo i storstad ökar sannolikheten att ha gått på museum och konstutställning jämfört med att bo på landsbygden. Att bo på landsbygden ökar å andra sidan sannolikheten att ha besökt ett fornminne. Det finns inga motsvarande effekter av stad och land för övriga besöksaktiviteter.

Sammanfattningsvis visar analysen att utbildningsnivå är den faktor som tydligast påverkar samtliga besöksaktiviteter 2020. Tydligast är effekten för att gå på museum och konstutställningar, som även tydligt präglas av att utbudet finns i städer. Generellt tycks variabler kopplade till socioekonomi (utbildning och hushållsinkomst) förklara mer av besöksaktiviteterna jämfört med de demografiska faktorerna (kön och ålder), om än den äldsta åldersgruppen tydligt sticker ut med en minskad sannolikhet att delta i de flesta besöksaktiviteterna.

Scenkonst och musik

Scenkonst och musik omfattar tre kulturaktiviteter: gått på rock-/popkonsert, klassisk konsert/opera och teater.

För besöksaktiviteter kunde vi se att hög utbildning genomgående ökade sannolikheten för besök det senaste året och att boendeområde hade effekt för vissa aktiviteter, men en mindre betydande sådan. För scenkonst och musik gäller det motsatta; om än utbildningsnivån bidrar till förklaringen att högre utbildning jämfört med lägre innebär större sannolikhet att ha gått på konsert och teater, så finner vi större effekter av att bo i storstad jämfört med att bo på landsbygden. Särskilt tydlig är storstadseffekten för att ha gått på klassisk konsert/opera.

Hushållsinkomst påverkar sannolikheten att ha gått på konsert och teater, men har inte lika stor betydelse som att bo i storstad eller utbildningsnivå. Högst sannolikhet att gå på klassisk konsert/opera och teater är det för kvinnor i storstad med hög utbildning. Det finns inga signifikanta skillnader mellan könen vad gäller sannolikheten att gå på rock-/popkonsert.

När det gäller ålder är resultaten blandade för scenkonstområdet. Sannolikheten att ha gått på rock-/popkonsert minskar betydligt för den äldsta åldersgruppen (65–85 år) jämfört med den yngsta (16–29). Däremot har åldersgruppen 30–49 år lägre sannolikhet att gå på teater och klassisk konsert/opera än övriga åldersgrupper.

Sammanfattningsvis visar resultaten för scenkonstområdet att var du bor är viktigt och storstadseffekten är tydligast för klassisk konsert/opera. I kombination med utbildningsnivå kan vi närma oss en förklaring till vilka som tar del av scenkonst och musik. När det gäller de demografiska faktorerna är resultaten inte entydiga för scenkonstområdet som helhet, men signifikanta effekter av såväl kön som ålder finns för enskilda kulturaktiviteter.

Böcker och bibliotek

Böcker och bibliotek omfattar tre kulturaktiviteter: läst någon bok, lyssnat på ljudbok/talbok och besökt bibliotek. Kulturaktiviteterna skiljer sig åt vad gäller frekvens och resultaten ligger i linje med tidigare resultat.

Resultaten visar att utbildningsnivå tydligast påverkar sannolikheten för att ha läst någon bok minst en gång i veckan, där högutbildade jämfört med lågutbildade mer troligt är frekventa bokläsare. Vidare läser kvinnor mer sannolikt än män minst en gång i veckan. Även ålder visar tydliga effekter, där personer över 65 år mer sannolikt läst någon bok minst en gång i veckan jämfört med den yngsta åldersgruppen 16–29 år. Det saknas däremot signifikanta effekter i jämförelsen mellan övriga åldersgrupper. Inte heller tycks hushållsinkomst eller var du bor spela någon större roll.

Att lyssna på ljudböcker minskar med ökande ålder och är vidare mer sannolikt bland kvinnor än män. Storstadsbor lyssnar mer sannolikt på ljudböcker än personer som bor på landsbygden. Dessutom påverkar hushållsinkomst sannolikheten för att lyssna på ljudbok.

Det är mer sannolikt att kvinnor besöker bibliotek än män. Även ålder visar tydliga effekter, där yngre personer mellan 16–29 år mer sannolikt besöker bibliotek än övriga åldersgrupper. Det är vidare mer sannolikt att man besöker bibliotek i större städer jämfört med på landsbygden. Utbildningseffekten är också tydlig, där högutbildade har större sannolikhet att besöka bibliotek jämfört med personer med lägre utbildning. Däremot tycks inte hushållsinkomst spela någon större roll.

Sammanfattningsvis kan flera intressanta resultat synliggöras för böcker och bibliotek där både socioekonomiska och demografiska förklaringar har betydelse. Utbildningsnivån spelar stor roll för såväl bokläsande som att besöka bibliotek. Det finns betydande effekter på bokläsande och biblioteksbesök vad gäller kön; det är mer sannolikt att kvinnor läser och lånar än män. Åldern spelar roll för bokläsandet (det är mer sannolikt att äldre läser) och för att lyssna på ljudbok (yngre lyssnar mer sannolikt). Vi hittar däremot inga effekter av hushållsinkomst som påverkan på bokläsande eller biblioteksbesök.

Film och bio

Film och bio omfattar två kulturaktiviteter: sett någon film och gått på bio.

Resultaten visar att det är utbrett bland befolkningen att se filmer, även om ålder och var du bor har viss betydelse. 92 procent såg en film minst någon gång under de senaste 12 månaderna och 57 procent gjorde det minst en gång i veckan¹⁷. Den yngsta åldersgruppen mellan 16–29 år såg mer sannolikt en film minst en gång i veckan jämfört med äldre personer över 65 år. Vidare minskar sannolikheten för att se en film minst en gång i veckan för personer som bor på landsbygden jämfört med invånare i större städer.

Även när det gäller biobesök är det mer sannolikt att yngre går på bio jämfört med äldre och storstadseffekten är tydlig. Vidare är det mer sannolikt att personer med hög inkomst och utbildning går på bio jämfört med personer med lägre nivåer av inkomst och utbildning. Det finns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män.

Eget skapande och utövande

Eget skapande och utövande omfattar fem kulturaktiviteter: dansat, lyssnat på musik, tecknat/målat, sysslat med handarbete/hantverk och skrivit dagbok/poesi. Dessa kulturaktiviteter är ganska olika i sin karaktär, men med den gemensamma nämnaren att de i stor utsträckning kan utföras i hemmet. Vi har tidigare visat att dessa aktiviteter hör till de som har ökat under pandemin.

Resultaten visar att det är mer sannolikt att kvinnor ägnar sig åt eget utövande och skapande än män, med undantag av att lyssna på musik där det inte finns några signifikanta skillnader mellan könen. Ett annat, mycket tydligt, resultat är att sannolikheten för att ha tecknat/målat, dansat och lyssnat på musik minskar avsevärt när vi jämför den äldsta åldersgruppen (65–85 år) med den yngsta (16–29 år). Här finns den starkaste effekten av samtliga analysmodeller som presenterats.

¹⁷ Kulturanalys 2021, sid 30.

Resultaten pekar vidare på att hög utbildning ökar sannolikheten för eget skapande och utövande och effekterna är genomgående starka. Resultaten är inte entydiga beträffande hushållsinkomst, stad och land för eget skapande och utövande.

Samma förklaringar trots pandemin

Under 2020 såg vi stora förändringar i invånarnas kulturvanor. Besöksaktiviteter, biobesök, scenkonst och musik minskade, medan eget utövande och skapande ökade. På grund av de stora kortsiktiga effekterna väcktes frågeställningen om pandemin även inneburit förändringar i kulturvanornas bakomliggande faktorer. I en serie analyser prövades därför hypotesen att storleken på förändringarna mellan 2019 och 2020 var signifikant större i vissa grupper än andra.¹⁸

Genom att inkludera en interaktionsterm i modellerna går det att undersöka om effekterna av andra variabler i modellen, exempelvis ålder, ser olika ut mellan olika år. Återigen sker denna analys under kontroll för övriga variabler i modellen, som utöver interaktionstermen är densamma som tidigare presenterad analysmodell. För att pröva hypotesen används data från de nationella SOM-undersökningarna 2019 och 2020.

Resultaten visar att vi inte kan hitta några grupper där pandemieffekten mellan 2019 och 2020 finns närvarande. Det finns inga statistiskt säkerställda resultat som visar att förklaringsfaktorerna bakom invånarnas kulturvanor förskjutits under pandemiåret 2020 och ingen förklaring har blivit mer eller mindre inflytelserik när vi studerar 2020 jämfört med 2019.

Här bör poängteras att det är mycket krävande tester som görs av de förväntade icke-uniforma effekterna. För att generera signifikanta resultat krävs betydande effektstorlekar och vi vet sedan tidigare att effekterna ofta är blygsamma, men även att vi troligtvis underskattar förändringarna mellan 2019 och 2020 på grund av att referensperioden för frågan delvis ligger före pandemin.

¹⁸ För varje interaktionsterm (exempelvis utbildning*år, ålder*år) skapades en ny regressionsmodell. Med fem oberoende variabler och tjugo beroende variabler testades således 105 regressionsmodeller. Den stora mängden modeller innebär att det av en slump kan förekomma signifikanta resultat med blygsamma effekter. Det är därför viktigt att dra sammanvägda slutsatser som baseras på tidigare resultatredovisning.

Avslutande kommentarer

I denna promemoria har vi studerat invånarnas kulturvanor under pandemiåret 2020 och även jämförelser med föregående år. Syftet har varit att med en bred ansats undersöka om, och i så fall hur, kulturvanorna förändrats under året och synliggöra vilka faktorer som bidrar till att förklara invånarnas kulturvanor.

Besöksaktiviteter minskade och eget skapande ökade 2020

Pandemiåret 2020 innebar att många av de stabila tidsserierna började röra på sig. I allt väsentligt visar analysen att pandemin medförde kortsiktiga konsekvenser för invånarnas kulturvanor.

Sett till hela befolkningen har både denna publikation och en tidigare rapport, *Kulturvanor 2020*, kunnat slå fast att flera kulturaktiviteter har minskat i frekvens under det senaste året. De största minskningarna finns för *besöksaktiviteter*, *biobesök*, *scenkonst* och *musik* och här återfinns även den typ av aktiviteter som drabbats hårt av restriktioner och rekommendationer. Däremot har eget skapande ökat i omfattning under 2020.

Betydelsen av socioekonomi och demografi kvarstår

Resultaten visar att många av de förklaringar som presenterats i tidigare rapporter och analyser kvarstår 2020. Med hjälp av statistiska analysmodeller har vi mer djupgående kunnat studera effekterna av olika förklaringar under kontroll för varandra.

Flera intressanta resultat kan synliggöras för de kulturvanor som studerats i denna promemoria. Analyserna visar att vanliga förklaringsfaktorer varierar i betydelse och möjlighet att förutsäga deltagande. Den tydliga slutsatsen är att det fortfarande finns skillnader relaterade till socioekonomi och demografi.

Deltagandet i kulturlivet ser olika ut i olika grupper i samhället, där de mest framträdande gränserna finns mellan högutbildade och lågutbildade, de med högre inkomst och de med lägre inkomst, de som bor i storstad och människor på landsbygd, äldre och yngre samt kvinnor och män. Utbildningens påverkan understryks än en gång och har genomgående stor betydelse för samtliga kulturområden. Även under kontroll för ålder och hushållsinkomst visar resultaten att högutbildade jämfört med lågutbildade ägnar sig mer åt kultur i olika former.

Rapporten hittar inga belägg för att någon förklaringsfaktor har blivit mer eller mindre inflytelserik när vi studerar 2020 jämfört med 2019. Resultaten innebär att det inte finns några tecken på att kulturvanorna blivit mer jämnt fördelade mellan olika grupper under pandemin. Inte heller att några av de skillnader som nämnts ovan har förstärkts.

Kortsiktiga effekter eller långsiktiga förändringar?

Vi kan ännu inte förutse effekterna av pandemin. I takt med att förutsättningarna för att ta del av och utöva kultur förändras, är det viktigt att analysera hur kulturvanorna utvecklas.

I post-pandemins tid det viktigt att fortsätta studera invånarnas kulturvanor och undersöka om, och i så fall hur, pandemin får mer långtgående konsekvenser. Samtidigt bör långsiktiga förändringar av våra kulturvanor studeras och betraktas inte bara i ljuset av pandemin, utan även i relation till mer långsiktiga trender som härrör till än bredare samhällsliga förändringsprocesser.

En process som sannolikt förstärkts av pandemin är digitaliseringen. Under 2020 har fler människor både arbetat, studerat och ägnat sig åt fritidsaktiviteter digitalt på distans. Vad händer när vi kan vara 'på jobbet' genom att jobba hemifrån på balkongen? Rimligtvis kan vi också 'besöka museet' genom att ta del av deras digitala utställningar eller "gå på teater" genom att streama en föreställning? I denna promemoria finns det ingenting som tyder på att det fysiska besöket blivit irrelevant. Människor har inte slutat gå till biblioteket, bion, teatern eller museet. Samtidigt pekar utvecklingen, accelererad av pandemin, på att det är nödvändigt att skapa en bättre förståelse för olika typer av digitala kulturvanor.

Genom att studera tidsserier så långt tillbaka som till 1989, i kombination med nya insamlade data, är det möjligt att genomföra elaborerade analyser som fortsätter att bidra till förståelsen av invånarnas kulturvanor. Studier av kulturvanor är fortsatt ett viktigt stöd för kulturpolitik på olika nivåer och för att belysa utvecklingen i relation till de kulturpolitiska målen.

Referenser

Bové, Klara, Jansson, Daniel 2017. *Kulturvanor i Västsverige*. I Andersson, Ulrika och Bergström, Annika (red) *En brokig gemenskap*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

Falk, Elisabeth, Sandelin, Frida och Weissenbilder, Marcus 2021a. *Den nationella SOM-undersökningen 2020: En metodöversikt*. SOM-rapport nr 2021:2. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

Falk, Elisabeth 2021b. *Kulturvanor i Sverige 1987–2020*. SOM-rapport nr 2021:20. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

Falk, Martin, Katz-Gerro, Tally 2016. Cultural Participation in Europe: Can We Identify Common Determinants?, *Journal of Cultural Economics*, vol 40, pp. 127-162.

Gallistl Vera 2021. Cultural Exclusion in Old-Age: A Social Exclusion Perspective on Cultural Practice in Later Life. I Walsh, Kieran, Scharf, Thomas, Van Regenmortel, Sofie, Wanka, Anna (red) *Social Exclusion in Later Life. International Perspectives on Aging*. Springer, Cham.

Hallmann, Kirstin, Muñoz Artime, Cristina, Breuer, Christoph, Dallmeyer, Sören, Metz, Magnus 2017. Leisure participation: Modelling the decision to engage in sports and culture. *Journal of Cultural Economics*, vol 41, pp. 467–87.

Kungliga biblioteket 2021. *Bibliotek 2020*. Stockholm. Kungliga biblioteket.

Musiksverige 2020. De ekonomiska effekterna av Covid-19 i musikbranschen 2020. Stockholm: Musiksverige.

Myndigheten för kulturanalys 2021. *Kulturvanor i Sverige 2020*. Kulturfakta 2021:2. Göteborg: Kulturanalys.

Myndigheten för kulturanalys 2020. *Kulturvanor i Sverige 2019*. Kulturfakta 2020:4. Göteborg: Kulturanalys.

Myndigheten för kulturanalys 2017. *Kulturvanor: Socioekonomiska analyser och tidstrender*. Kulturfakta 2017:2. Stockholm: Kulturanalys.

Myndigheten för kulturanalys 2015. *Samhällstrender och kulturvanor: en omvärldsanalys*. Kulturfakta 2015:3. Stockholm: Kulturanalys.

Riksantikvarieämbetet 2021. *Coronapandemins påverkan på museisektorn*. Visby: Riksantikvarieämbetet.

Suarez-Fernandez, Sara, Prieto-Rodriguez, Juan, Jose Perez-Villadoniga, Maria
2020. The changing role of education as we move from popular to highbrow
culture. *Journal of Cultural Economics*, vol 44, pp. 189–212.

Bilaga 1. Regressionsmodeller

I följande bilaga presenteras de logistiska regressionsmodeller som ligger till grund för analysen av invånarnas kulturvanor 2020. Varje tabell representerar ett kulturområde och de kulturvanor som ingår.

Se Tabell 1 i rapporten för fullständig beskrivning av variablerna som ingår i modellerna.

Regressionsmodellerna (18 kulturvanor) består av som minst 1 625 observationer och som mest 1 641 observationer.

I tabellerna presenteras odds-kvot och konfidensintervall (95%). Kontakta Kulturanalys vid frågor om dataunderlaget.

Tabell 3. Besöksaktiviteter, logistisk regressionsmodell, oddskvot (odds-ratio) (OR) och konfidensintervall (95% CI).

	Museum		Konstutställning		Historisk sevärdhet/byggnad		Fornminne		Naturreservat/park	
	OR	95% CI	OR	95% CI	OR	95% CI	OR	95% CI	OR	95% CI
Man (kvinna ref.)	0,989	0,802-1,219	0,655	0,524-0,818	1,255	1,014-1,555	1,509	1,229-1,852	1,162	0,937-1,440
Ålder (16-29 ref.)										
30-49	0,866	0,620-1,208	0,752	0,525-1,077	0,818	0,576-1,163	0,978	0,704-1,357	0,869	0,600-1,259
50-64	0,649	0,465-0,906	0,956	0,669-1,368	0,56	0,397-0,790	0,854	0,616-1,184	0,473	0,332-0,675
65-85	0,628	0,450-0,875	1,363	0,956-1,943	0,516	0,367-0,724	0,627	0,451-0,872	0,386	0,272-0,547
Utbildningsnivå (låg ref.)										
Medel	2,240	1,515-3,311	2,418	1,538-3,800	1,82	1,279-2,590	1,277	0,893-1,825	1,439	1,026-2,019
Hög	3,587	2,468-5,214	4,904	3,196-7,524	3,721	2,651-5,225	2,351	1,673-3,304	2,372	1,715-3,280
Hushållsinkomst (max 300 000 ref.)										
301-700 000	1,127	0,854-1,488	1,090	0,809-1,468	1,483	1,133-1,942	1,198	0,912-1,574	1,495	1,143-1,955
Mer än 700 000	1,804	1,338-2,434	1,523	1,106-2,097	2,705	1,997-3,664	1,429	1,063-1,920	1,958	1,445-2,654
Stad/landsbygd (landsbygd ref.)										
Mindre tätort	1,004	0,700-1,439	1,001	0,670-1,496	0,911	0,638-1,300	0,830	0,588-1,172	0,804	0,563-1,148
Stad eller större tätort	1,197	0,874-1,639	1,381	0,978-1,950	0,929	0,679-1,271	0,714	0,527-0,968	0,841	0,612-1,154
Sthlm, Gbg, Malmö	2,249	1,540-3,284	2,975	1,999-4,427	1,182	0,805-1,737	0,625	0,433-0,902	1,236	0,832-1,836

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2020.

Tabell 4. Scenkonst, logistisk regressionsmodell, oddskvot (odds-ratio) (OR) och konfidensintervall (95% CI).

	Rock-/popkonsert		Klassisk konsert/opera		Teater	
	OR	95% CI	OR	95% CI	OR	95% CI
Man (kvinna ref.)	1,247	0,974-1,596	0,501	0,365-0,686	0,539	0,423-0,688
Ålder (16-29 ref.)						
30-49	0,945	0,65-1,373	0,516	0,31-0,86	0,616	0,417-0,91
50-64	1,156	0,799-1,672	1,053	0,654-1,696	1,097	0,754-1,597
65-85	0,417	0,275-0,634	1,318	0,821-2,114	1,301	0,894-1,892
Utbildningsnivå (låg ref.)						
Medel	2,186	1,294-3,694	1,29	0,693-2,4	2,677	1,609-4,454
Hög	2,105	1,263-3,508	2,389	1,354-4,215	3,674	2,262-5,969
Hushållsinkomst (max 300 000 ref.)						
301-700 000	1,177	0,825-1,679	1,224	0,803-1,864	1,056	0,764-1,461
Mer än 700 000	1,522	1,056-2,192	1,755	1,124-2,741	1,618	1,147-2,282
Stad/landsbygd (landsbygd ref.)						
Mindre tätort	0,77	0,482-1,229	0,973	0,522-1,81	0,875	0,541-1,416
Stad eller större tätort	1,238	0,839-1,828	1,401	0,828-2,371	1,913	1,284-2,851
Sthlm, Gbg, Malmö	2,241	1,445-3,475	4,117	2,367-7,16	3,135	2,007-4,898

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2020.

Tabell 5. Bok och bibliotek, logistisk regressionsmodell, oddskvot (odds-ratio) (OR) och konfidensintervall (95% CI).

	Läst någon bok		Lyssnat på ljudbok/talbok		Besökt bibliotek	
	OR	95% CI	OR	95% CI	OR	95% CI
Man (kvinna ref.)	0,475	0,383-0,588	0,782	0,631-0,969	0,689	0,562-0,846
Ålder (16-29 ref.)						
30-49	1,071	0,751-1,528	0,718	0,518-0,996	0,870	0,623-1,214
50-64	1,363	0,959-1,937	0,463	0,333-0,645	0,454	0,326-0,633
65-85	1,878	1,325-2,661	0,268	0,190-0,378	0,524	0,377-0,728
Utbildningsnivå (låg ref.)						
Medel	1,499	1,031-2,180	1,131	0,771-1,659	1,454	1,027-2,058
Hög	2,341	1,644-3,333	1,434	0,995-2,066	2,358	1,693-3,285
Hushållsinkomst (max 300 000 ref.)						
301-700 000	0,879	0,666-1,159	1,155	0,864-1,545	0,853	0,652-1,114
Mer än 700 000	1,032	0,762-1,397	1,584	1,165-2,154	0,933	0,695-1,251
Stad/landsbygd (landsbygd ref.)						
Mindre tätort	0,986	0,683-1,423	0,895	0,615-1,302	0,987	0,696-1,399
Stad eller större tätort	1,050	0,761-1,447	1,027	0,741-1,423	1,439	1,060-1,954
Sthlm, Gbg, Malmö	1,425	0,975-2,084	1,576	1,076-2,308	1,353	0,938-1,952

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2020.

Tabell 6. Film och bio, logistisk regressionsmodell, oddskvot (odds-ratio) (OR) och konfidensintervall (95% CI).

	Gått på bio		Sett på film	
	OR	95% CI	OR	95% CI
Man (kvinna ref.)	0,861	0,697-1,062	1,059	0,864-1,300
Ålder (16-29 ref.)				
30-49	0,501	0,348-0,721	0,736	0,523-1,036
50-64	0,275	0,192-0,393	0,757	0,539-1,063
65-85	0,220	0,154-0,314	0,355	0,254-0,496
Utbildningsnivå (låg ref.)				
Medel	1,779	1,245-2,542	1,009	0,721-1,411
Hög	2,013	1,432-2,830	0,887	0,644-1,222
Hushållsinkomst (max 300 000 ref.)				
301-700 000	1,017	0,774-1,337	1,107	0,850-1,441
Mer än 700 000	1,642	1,214-2,220	1,310	0,977-1,757
Stad/landsbygd (landsbygd ref.)				
Mindre tätort	1,222	0,854-1,748	1,308	0,929-1,841
Stad eller större tätort	1,580	1,154-2,163	1,484	1,097-2,007
Sthlm, Gbg, Malmö	2,126	1,451-3,115	1,653	1,146-2,384

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2020.

Tabell 7. Eget utövande och skapande, logistisk regressionsmodell, oddskvot (odds-ratio) (OR) och konfidensintervall (95% CI).

	Tecknat/målat		Handarbete/hantverk		Skrivit dagbok/poesi		Lyssnat på musik (vecka)		Dansat	
	OR	95% CI	OR	95% CI	OR	95% CI	OR	95% CI	OR	95% CI
Man (kvinna ref.)	0,508	0,405-0,637	0,495	0,404-0,606	0,407	0,316-0,525	1,042	0,765-1,419	0,486	0,389-0,608
Ålder (16-29 ref.)										
30-49	0,582	0,416-0,815	0,876	0,631-1,217	0,464	0,317-0,679	0,526	0,265-1,046	0,562	0,402-0,786
50-64	0,222	0,157-0,316	0,727	0,524-1,009	0,526	0,362-0,765	0,418	0,214-0,815	0,358	0,255-0,503
65-85	0,129	0,089-0,186	0,876	0,633-1,212	0,620	0,431-0,892	0,198	0,105-0,373	0,163	0,114-0,234
Utbildningsnivå (låg ref.)										
Medel	1,492	0,977-2,278	1,245	0,890-1,741	1,279	0,826-1,980	1,683	1,092-2,593	1,414	0,943-2,120
Hög	2,608	1,738-3,914	1,574	1,141-2,170	1,953	1,296-2,942	2,163	1,435-3,262	1,736	1,178-2,559
Hushållsinkomst (max 300 000 ref.)										
301-700 000	0,665	0,492-0,897	1,005	0,772-1,309	0,663	0,489-0,899	1,146	0,791-1,661	0,985	0,733-1,324
Mer än 700 000	0,699	0,507-0,963	1,026	0,767-1,373	0,604	0,431-0,847	1,109	0,710-1,731	1,047	0,764-1,434
Stad/landsbygd (landsbygd ref.)										
Mindre tätort	1,055	0,719-1,548	0,818	0,579-1,157	1,062	0,686-1,646	0,838	0,505-1,391	1,179	0,797-1,745
Stad eller större tätort	0,746	0,531-1,048	0,529	0,390-0,719	1,192	0,812-1,748	0,972	0,611-1,546	1,338	0,948-1,887
Sthlm, Gbg, Malmö	0,801	0,536-1,199	0,671	0,465-0,969	1,783	1,151-2,762	0,725	0,420-1,252	2,329	1,560-3,477

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2.

